

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा – नवम्बर-दिसम्बर, २०१६

कक्षा – शास्त्रिप्रथमवर्षम् (SEM-1)

प्रश्नपत्रम् – ८

गुणाः - ७०

विषयः – स्वामिनारायणवेदान्तः (J)

कोड – CE-1.1.2

समयः – ०३ तः ०६ पर्यन्तम्

दिनाङ्कः – १४/१२/२०१६

सन्दर्भग्रन्थः – श्रीहरिगीता मूलमात्रा (३२-३४ अध्यायाः)

प्रथमान्वितिः (Unit-1)

- प्रश्नः – १ निम्नलिखितेषु द्वयोः श्लोकयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत । ०८
- (१) कार्यकारणरूपाया मायायाः सर्वथैव तु ।
विनिवृत्तिस्तथैव स्यान्नान्योपायेन वै नृणाम् ॥
- (२) तस्यां तु विनिवृत्तायां शुद्धः कृष्णस्य सेवकः ।
परमं याति तद्धाम यद्ब्रह्मेत्याहुरागमाः ॥
- (३) सद्भ्य एतच्छ्रुतेः कृष्णमाहात्म्यं सम्यगीयते ।
तेनैव भक्तिः कृष्णे स्वात्स्वधर्मादिभिरन्विता ॥
- प्रश्नः – २ निम्नलिखितयोः कस्यचिद् एकस्य समीक्षात्मकम् उत्तरं लिखत । ०८
- (१) श्रीहरिगीताशास्त्रस्य परिचयं लिखत ।
- (२) श्रीहरिगीतोक्तं श्रीहरेर्माहात्म्यम् ।
- प्रश्नः – ३ अधोलिखितयोः एकां टिप्पणीं लिखत । ०२
- (१) नवधा भक्तिः । (२) विष्णुः पुरुषोत्तमः
- प्रश्नः – ४ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः अतिलघूत्तरं लिखत ०२
- (१) श्रीहरेर्जननी का ? (३) जितकामाः इति पदस्य कोऽर्थः ?
- (२) कस्य मायया मोहितो लोको संसरति ? (४) सत्पुरुषलक्षणानि कस्मिन्नध्याये वर्णितानि ?

द्वितीयान्वितिः (Unit-2)

- प्रश्नः – ५ निम्नलिखितेषु द्वयोः श्लोकयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत । ०८
- (१) तत्र त्रयाणां लोकानां सेश्वराणां तु धारकः
धारणीयश्च जीवेशैः सदा धर्मः स उच्यते ॥
- (२) त्रैवर्णिको यः संस्कारैः सम्प्राप्तः स्याद् द्विजातिताम् ।
ब्रह्मचर्याश्रमे तिष्ठन्विद्यायै स गुरुं श्रयेत् ॥
- (३) स्वस्य मात्रा भगिन्यापि दुहित्रा वा कदाचन ।
नैव तिष्ठेद्रहःस्थाने गृही चापदमन्तरा ॥
- प्रश्नः – ६ निम्नलिखितयोः कस्यचिद् एकस्य समीक्षात्मकम् उत्तरं लिखत । ०८
- (१) चतुर्णां वर्णानां धर्मान् यथाशास्त्रं प्रतिपादयत
- (२) चतुर्णाम् आश्रमाणां स्वधर्मान् यथाशास्त्रं विशदयत

- प्रश्न: - ७ अधोलिखितेषु द्वयोः उपरि टिप्पणीं लिखत । ०४
- (१) गृहस्थाश्रमः ।
 - (२) साधुदीक्षा ।
 - (३) क्षत्रियधर्माः ।
 - (४) संन्यासाश्रमः ।
- प्रश्न: - ८ अधोनिर्दिष्टेषु केषाञ्चित् पञ्चानाम् अतिलघूत्तरं यच्छत । ०५
- (१) हरिगीतायाः त्रयस्त्रिंशदध्यायस्य नाम किम्? (५) ब्रह्मचर्यं कतिविधम् ?
 - (२) कलौ कौ आश्रमौ निषिद्धौ ? (६) पित्रादेः कः श्राद्धं कुर्यात् ?
 - (३) कां दीक्षां गृहीत्वा वैष्णवो भवेत्? (७) सन्ध्या कतिवारं करणीया ?
 - (४) निरयस्य कति द्वाराणि ?
- तृतीयान्विति: (Unit-3)**
- प्रश्न: - ९ निम्नलिखितेषु द्वयोः श्लोकयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत । ०८
- (१) सच्चिद्रूपोऽक्षरः सूक्ष्मो दुर्ज्ञेयश्च स वर्तते
इत्थं यदात्मनो ज्ञानमात्मज्ञानं तदुच्यते ॥
 - (२) शुद्धसत्त्वा मिश्रसत्त्वा राजसास्तामसास्तथा ।
तेषु मिश्रगुणाश्चैके सन्ति केचिच्च निर्गुणाः ॥
 - (३) तज्जातानां प्रजेशानां ब्रह्मादीनां च सर्वशः ।
नियन्ता ह्येक एवास्ति सम्राट् खण्डभुजामिव ।
- प्रश्न: - १० निम्नलिखितयोः कस्यचिद् एकस्य उत्तरं लिखत । ०८
- (१) परमात्मस्वरूपं यथाशास्त्रं वर्णयत ।
 - (२) वैराजपुरुषस्य लक्षणानि यथाशास्त्रं प्रतिपादयत ।
- प्रश्न: - ११ अधोलिखितेषु द्वयोः उपरि टिप्पणीं लिखत । ०४
- (१) कर्मेन्द्रियाणि ।
 - (२) ज्ञानेन्द्रियाणि ।
 - (३) त्रिविधः अहङ्कारः ।
 - (४) भागवती दीक्षा ।
- प्रश्न: - १२ अधोनिर्दिष्टेषु केषाञ्चित् पञ्चानाम् अतिलघूत्तरं यच्छत । ०५
- (१) कानि पञ्च महाभूतानि ?
 - (२) शब्दतन्मात्रकं किं भवति ?
 - (३) आकाशः कस्मात् उत्पद्यते ?
 - (४) पृथिवी काभिः संवेष्टिता भवति ?
 - (५) चक्षुरिन्द्रियाधिदेवः कः ?
 - (६) नारायणनाभिकमलात् कः जायते ?

Answer Key

कक्षा – शास्त्रिप्रथमवर्षम् (SEM-1)	प्रश्नपत्रम् – ८	गुणाः - ७०
विषयः – स्वामिनारायणवेदान्तः (J)	कोड – CE-1.1.2	समयः – ०३ तः ०६ पर्यन्तम्
दिनाङ्कः – १४/१२/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः – श्रीहरिगीता मूलमात्रा (३२-३४ अध्यायाः)	

प्रथमान्वितिः (Unit-1)

प्रश्नः – १

प्रश्नः – २

प्रश्नः – ३

१.

प्रश्नः – ४

१. प्रेमवती

२. श्रीहरेः

३. जितो नियमैः पराजितः कामः स्वयभिलाषरूपो यैः ते ।

४. द्वात्रिंशोऽध्याये

द्वितीयान्वितिः (Unit-2)

प्रश्नः – ५

प्रश्नः – ६

प्रश्नः – ७

१.

प्रश्नः – ८

१. वर्णाश्रमधर्मनिरूपणनामा

२. वानप्रस्थसन्न्यासौ

३. वासुदेवीं महादीक्षाम्

४. षट् । कामं लोभं क्रुधं मानं ग्राम्यस्नेहं रसैषणाम्

५. अष्टविधम् ।

६. गृही

७. त्रिः

तृतीयान्वितिः (Unit-3)

प्रश्नः – ९

प्रश्नः – १०

प्रश्नः – ११

१.

प्रश्नः – १२

१. आकाशादि

२. आकाशः

३. अहङ्कारात्

४. अद्भिः

५. अर्कः

६. ब्रह्मा